

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 15. ožujka 2024.

Analiza odluke

Kobaš protiv Hrvatske
br. zahtjeva 4760/18

članak 3. Konvencije – zabrana mučenja
članak 5. Konvencije – pravo na slobodu i sigurnost

Podnositelj zahtjeva nije iznio dokazivu tvrdnju da je bio zlostavljan od strane policije

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u odboru od 3 suca, 16. siječnja 2024. donio je odluku kojom odbacio prigovore podnositelja zahtjeva vezane za čl. 3. i 5. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Podnositelj zahtjeva zaustavljen je radi rutinske prometne kontrole vozila. Budući da kod sebe nije imao važeću vozačku dozvolu ni dokumentaciju o registraciji automobila niti ikakve službene identifikacijske dokumente, policijski službenici su pristupili utvrđivanju njegova identiteta. Prema navodima policijskih službenika podnositelj je u jednom trenutku rekao da provjera identiteta traje predugo i da ne želi više čekati, te je sjeo u svoj automobil i pokušao ga pokrenuti. Budući da po upozorenju da izađe iz automobila jer će u protivnom policajci upotrijebiti silu, podnositelj nije postupio po naredbi, policijski službenici su ga fizički izvukli iz automobila, pri čemu je podnositelj pao na tlo, te su ga pridržavali za vrat i na lijevoj ruci izveli zahvat „ključ na lakat” i stavili mu lisice. S druge strane, podnositelj zahtjeva je tvrdio da nije imao namjeru napustiti mjesto događaja već zatvoriti krov svojeg kabrioleta. Tvrdio je da ga je, kada je sjeo u auto i stavio ključ kako bi zatvorio krov, jedan policijski službenik uhvatio za vrat i pokušao ugušiti te da su ga oba policijska službenika bacila na tlo, stavila mu lisice i udarala nogama po glavi, leđima, vratu i rukama. Nakon što je doveden u policijsku postaju podnositelja je pregledao liječnik koji je utvrdio lakše tjelesne ozljede¹. Podnositelj je zatim uhićen zbog sumnje da je počinio kazneno djelo prijetnje upućene policijskim službenicima. Idućeg dana je pušten na slobodu nakon što ga je ispitala zamjenica općinskog državnog odvjetnika. Podnositelj je nakon toga podnio kaznenu prijavu protiv policijskih službenika zbog nanošenja tjelesne ozljede, lažnog prijavljivanja i nezakonite pretrage odvjetnika. Općinsko državno odvjetništvo odbilo je prijavu utvrdivši da ne postoji osnovana sumnja da su policijski službenici počinili navedena kaznena djela. Ustavni sud je proglasio podnositeljevu ustavnu tužbu nedopuštenom, a Služba za unutarnju kontrolu Ministarstva unutarnjih poslova provela je provjeru postupanja policije prema podnositelju,

¹ Crvenilo na ručnim zglobovima, manji hematoma na lijevoj strani vrata, površinske ogrebotine na lijevoj strani leđa i crvenilo na koljenima.

tijekom koje je provela obavijesne razgovore s policijskim službenicima uključenima u događaj i drugim svjedocima i na kraju odbila sve podnositeljeve navode o nepropisnom postupanju.

Pozivajući se na čl. 3. Konvencije, podnositelj je pred Europskim sudom prigovorio da su ga policijski službenici zlostavljali i da taj incident nikada nije pravilno istražen. Prigovorio je i na temelju čl. 5. Konvencije da je bio nezakonito lišen slobode jer je više od sedam sati boravio u policijskoj postaji prije formalnog uhićenja.

Članak 3.

Europski sud je utvrdio da se podnositelj zahtjeva ogлуšio na jasnu naredbu policijskog službenika da izađe iz svojeg vozila te je odbio postupiti po toj naredbi iako je bio upozoren da će protiv njega biti upotrijebljena sila kako bi ga se udaljilo iz automobila. Domaće vlasti su utvrdile da je upotreba sile od strane policije bila u skladu s domaćim pravom u danim okolnostima. Europski sud je prihvatio da su se događaji odvijali onako kako su ih opisali policijski službenici budući da je to bilo u skladu s liječničkim nalazima u predmetu. Nisu bile utvrđene bilo kakve teške ozljede koje bi potkrijepile podnositeljevu verziju događaja da su ga dva policijska službenika nastavila tući dok je ležao na tlu vezan lisicama. Stoga je Europski sud zaključio da je upotreba sile bila nužna zbog ponašanja samog podnositelja i da nije bila pretjerana ([Barta protiv Mađarske](#), br. 26137/04, stavci 68. – 72., 10. travnja 2007.).

Slijedom toga, podnositeljev prigovor o navodnom zlostavljanju od strane policije nije bio „dokaziv” u smislu članka 3. Konvencije, pa domaće vlasti nisu bile dužne provesti učinkovitu istragu navedenog incidenta ([Goran Kovačević protiv Hrvatske](#), br. 34804/14, stavak 58., 12. travnja 2018.). Zaključno, Europski sud je prigovore podnositelja zahtjeva o povredi materijalnog i postupovnog aspekta čl. 3. Konvencije odbacio kao očigledno neosnovane.

Članak 5.

Podnositelja zahtjeva policija je zaustavila oko 13.50, a prema službenom policijskom izvješću, koje je podnositelj potpisao bez ikakvih primjedbi, podnositelj je formalno uhićen u 19.50, odnosno, otprilike šest sati kasnije. Okolnost da se podnositelj u trenutku uhićenja nalazio izvan policijske postaje ne mijenja činjenicu da je u to vrijeme bio obaviješten o uhićenju i razlozima za uhićenje, a pouka o pravima mu je uručena kad se vratio u policijsku postaju.

Budući da je navedeno postupanje bilo u skladu s domaćim pravom² Europski sud je zaključio da je lišenje slobode podnositelja bilo „zakonito” u smislu čl. 5. st. 1. (c) Konvencije, te je bilo opravdano jer je služilo svrsi dovođenja podnositelja nadležnoj sudbenoj vlasti zbog osnovane sumnje da je počinio kazneno djelo prijetnje upućene policijskim službenicima.

Slijedom navedenog i ovaj podnositeljev prigovor je odbačen kao očigledno neosnovan.

² Na temelju članka 51. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima osobi se može ograničiti sloboda kretanja u određenom prostoru najdulje šest sati radi sprječavanja počinjenja kaznenog djela za koje se progona po službenoj dužnosti ili prekršaja. Na temelju članka 210. Zakona o kaznenom postupku, policija ima pravo zadržati osobu zatečenu u počinjenju kaznenog djela najdulje šest sati.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2024. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava